

Regeringskansliet Finansdepartementet

Skatteverkets promemoria: Ökade möjligheter till automatiserat beslutsfattande på fastighetstaxeringsområdet

Datainspektionen har granskat förslaget huvudsakligen utifrån myndighetens uppgift att arbeta för att människors grundläggande fri- och rättigheter skyddas i samband med behandling av personuppgifter

Datainspektionen lämnar följande synpunkter.

Datainspektionen avstyrker förslaget eftersom det riskerar att strida mot artikel 22 dataskyddsförordningen.

Den enskilde har enligt artikel 22 dataskyddsförordningen rätt att inte bli föremål för beslut som grundar sig på automatiserad behandling om beslutet kan ha rättsliga följer för den enskilde eller på liknande sätt i betydande grad påverkar honom eller henne. Automatiserat beslutsfattande kan dock vara tillåtet om unionsrätten eller nationell rätt fastställer lämpliga åtgärder till skydd för den registrerades rättigheter, friheter och berättigade intressen.

Promemorian rör ett upphävande av den bestämmelse som föreskriver att beslut om taxering av en fastighet får fattas genom automatiserad behandling i vissa fall, 20 kap. 2 a § fastighetstaxeringslagen (1979:1152). Enligt promemorian innebär ett upphävande av den bestämmelsen att det på fastighetstaxeringsområdet blir möjligt att fatta såväl grundläggande beslut som beslut i omprövningsärenden genom automatiserad behandling eftersom förvaltningslagen ger ett generellt stöd för automatiserade beslut. Datainspektionen delar inte den uppfattningen.

För att det ska vara tillåtet med automatiserade beslut av vissa slag behöver det fastställas särskilda åtgärder, såsom föreskrivs i artikel 22 dataskyddsförordningen. Betänkandet saknar en utredning av om artikel 22

dataskyddsförordningen är tillämplig, om det i sådana fall är möjligt att föreskriva om ett undantag i nationell rätt och vilka lämpliga skyddsåtgärder som i förekommande fall behövs. Datainspektionen har tidigare uttalat att förvaltningslagens generellt tillämpliga bestämmelser om bland annat rätt att lämna uppgifter muntligt, bestämmelser om omprövning och rätt att överklaga beslut inte kan ersätta de lämpliga skyddsåtgärder som krävs enligt artikel 22 dataskyddsförordningen. En förutsättning för att förvaltningslagens bestämmelser ska kunna utgöra nationell rätt som tillåter automatiserade beslut är därför att förvaltningslagen kompletteras med bestämmelser som uppfyller kraven på lämpliga åtgärder i artikel 22 (se Datainspektionens bifogade remissyttrande, DI-2018-7602, Juridik som stöd för förvaltningens digitalisering (SOU 2018:25)).

För det fall att beslut om fastighetstaxering omfattas av artikel 22 behöver förslaget om upphävande av 20 kap. 2 a § fastighetstaxeringslagen åtföljas av förslag på lämpliga skyddsåtgärder som omfattar sådana beslut. I annat fall ger förslaget inte något utökat stöd för automatiserat beslutsfattande på området. En annan sak är att lagstiftaren, i ljuset av artikel 22 dataskyddsförordningen, kan behöva se över behovet av lämpliga åtgärder till skydd för den registrerades rättigheter, friheter och berättigade intressen vid automatiserade beslut om fastighetstaxering även i nuläget.

Detta beslut har fattats av enhetschefen Malin Blixt efter föredragning av juristen Elin Hallström.

Malin Blixt, 2020-04-17 (Det här är en elektronisk signatur)